

STARPTAUTISKAS NOZĪMES RĪGAS LĪČA BIOCENTRS

1. Biocentra raksturojums

Biocentru veido Baltijas jūra austrumu piekrastes daļas akvatorija, kurā vietās ar piemērotu grunti - akmeņiem, sastopamas bentisko aļģu audzes, kurās bioloģiskā daudzveidība ir viena no vislielākajām jūras ekosistēmā. Audzes kalpo kā nārsta un barošanās vietas zivīm.

2. Biocentra attīstības mērķis

Rīgas līča bioloģiskās daudzveidības saglabāšana un attīstība, vienlaicīgi nodrošinot piekrastes zvejniecības attīstību.

3. Kodolzonu (četrus atsevišķus seklumus zonās poligoni posmā no Ainažiem līdz Vitrupei) raksturojums

3.1. Pašreizējās jūras akvatorijas raksturojums

Kopējā platība ir 2444.1 ha. Atsevišķu kodolzonu (nārstu vietu) platība secībā no Ainažiem līdz Vitrupei ir 495.3 ha, 850 ha, 324.7 ha un 774.1 ha. Relatīvi seklas (1 – 5 m) akmeņainas grunts, uz kurām aug aļģes. Teritorija vai tās tuvākā apkārtnē tiek izmantota nozvejai.

3.2. Jūras akvatorija bioloģiskās daudzveidības raksturojums

Jūras akvatorijai liela nozīme Rīgas jūras līča ekosistēmā, jo tās ir nozīmīgas reņģu nārsta vietas.

3.3. Jūras akvatorija estētiskās un kultūrvēsturiskās vērtības

Jūras akvatorija pārskatāma no piekrastes, līdz ar to tai ir ļoti augsta saskatāmības rādītājs.

No kultūrvēsturiskā viedokļa piekrastes zveja, kura ir attīstīta biocentrā, ir tradicionāla vietējo iedzīvotāju nodarbošanās.

3.4. Vispārējās tendences līča akvatorija attīstībā un to ietekmējošie faktori

Ilgākā laika periodā eutrofikācijas un piesārņojuma rezultātā samazinās aļģu izplatība un ūdens gaismas caurlaidība. Šie faktori veicina reņģu nārsta vietu kvalitātes pasliktināšanos.

3.5. Jūras akvatorija pašreizējais aizsardzības režīms un tā ietekme uz ainavu struktūru

Pašreiz jūras akvatorija izmantošanu un aizsardzību regulē vispārējā jūras vides aizsardzības likumdošana. Baltijas Vides forums pašreiz "LIFE NATURA" projekta ietvaros gatavo priekšlikumus par jūras aizsargājamo teritoriju izveidošanu Baltijas jūras austrumu daļā, tanī skaitā Rīgas līča austrumu piekrastē.

3.6. Vēlamā jūras akvatorija struktūra un tās elementu attīstība

Relatīvi seklas (1 – 5 m) akmeņainas grunts, uz kurām aug aļģes, kas ir piemērotas vietās reņģu nārstošanai un barošanai (kāpuriem, mazuļiem).

3.7. Priekšlikumi jūras akvatorija izmantošanai un apsaimniekošanai

⇒ Veikt jūras akvatorija izpēti, precizējot reņģu nārsta vietas.

⇒ Iekļaut reņģu nārsta vietas jūras aizsargājamo teritoriju statusā.

- ⇒ Nepieļaut smilts izbēršanu reņģu nārsta vietās un vietās no kurienes tiek transportētas jūras saneši.
- ⇒ Jūras akvatorijā nav pieļaujama vēja ģeneratoru staciju būvniecība.
- ⇒ Pēc zivju nārsta pieļaujama piekrastes zvejniecība.

3.8. Priekšlikumi ZVBR zonējuma maiņai

Reņģu nārsta vietas iekļaujamās jūru aizsargājamā dabas teritorijā.

4. Biocentra buferzonas raksturojums

4.1. Pašreizējās jūras akvatorijas raksturojums

Kodolzonu aptver Rīgas līča akvatorija piekrastes daļu, kuru veido zemūdens akumulācijas vaļņi un sēkļi ar atsevišķiem laukakmeņiem. Dziļāk par 5 m smilšainās grunts nomaina rupjas smiltis, grants un oļi.

4.2. Jūras akvatorija bioloģiskās daudzveidības raksturojums

Jūras akvatorijai liela nozīme Rīgas jūras līča ekosistēmā. Piekrastes zona ir nozīmīgs putnu un zivju migrācijas koridors.

4.3. Jūras akvatorija estētiskās un kultūrvēsturiskās vērtības

Jūras akvatorija pārskatāma no piekrastes, līdz ar to tai ir ļoti augsta saskatāmības rādītājs.

No kultūrvēsturiskā viedokļa piekrastes zveja, kura ir attīstīta biocentrā, ir tradicionāla vietējo iedzīvotāju nodarbošanās.

4.4. Vispārējās tendences līča akvatorija attīstībā un to ietekmējošie faktori

Piekrastes daļu ietekmē ostu padziļināšanas darbi, molu izbūve.

4.5. Jūras akvatorija pašreizējais aizsardzības režīms un tā ietekme uz ainavu struktūru

Pašreiz jūras akvatorija izmantošanu un aizsardzību regulē vispārējā jūras vides aizsardzības likumdošana. Jūras akvatorija daļa starp Lembežiem un Melekiem ir iekļauta dabas liegumā „Vidzemes akmeņainā jūrmala”.

Baltijas Vides forums pašreiz *”LIFE NATURA”* projekta ietvaros gatavo priekšlikumus par jūras aizsargājamo teritoriju izveidošanu Baltijas jūras austrumu daļā, tajā skaitā Rīgas līča austrumu piekrastē.

4.6. Vēlamā jūras akvatorija struktūra un tās elementu attīstība

Saglabājama esošā jūras akvatorijas grunts struktūra.

4.7. Priekšlikumi jūras akvatorija izmantošanai un apsaimniekošanai

- ⇒ Nepieļaut smilts izbēršanu reņģu nārsta vietās un vietās no kurienes tiek transportētas jūras saneši.
- ⇒ Jūras akvatorijā nav pieļaujama vēja ģeneratoru staciju būvniecība.
- ⇒ Pēc zivju nārsta pieļaujama piekrastes zvejniecība.

4.8. Priekšlikumi ZVBR zonējuma maiņai

Jūras akvatorija iekļaujama ZVBR neitrālajā zonā, vienlaikus nosakot rīcības, kas jūras akvatorijā nav pieļaujamas, jeb arī kuras darbības jāsaskaņo ar ZVBR administrāciju.